

Sprawozdanie z działalności merytorycznej Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej w Wejherowie za 2007 r.

I. Gromadzenie zbiorów

1. Kontynuowano politykę gromadzenia zbiorów, świadectw regionalnego dorobku kulturowego poprzez pozyskiwane dary, wymianę i zakupy.
2. Nawiązywano kontakty z kolejnymi osobami, instytucjami, od których Muzeum pozyskało ciekawe muzealia. Wśród nich byli między innymi spadkobiercy wybitnego etnografa, znawcy kultury materialnej i duchowej Kaszubów bytowskich, R. Kukiera oraz ludowego poety z Jastarni, Antoniego Piepera. Do zbiorów część swojej spuścizny literackiej ofiarował kaszubski eseista Bolesław Bork i znany działacz, pisarz kaszubski Stefan Fikus. Spośród instytucji warto wymienić redakcje czasopism związane z Archidiecezją Gdańską, w tym „Informatora Archidiecezji Gdańskiej”, „Studiów Gdańskich”, „Vita Nostra. Pismo Collegium Marianum w Pelplinie”.
3. W sumie przyjęto 1.049 muzealiów o łącznej wartości 47 636,74 zł., w tym: dary 746 pozycji o wartości 27 025,80 zł., zasób muzealny 229 pozycji o wartości 15 977,74 zł., zakup- 74 pozycje o wartości 4 633,20 zł.
4. Szczególną okazją do pozyskania muzealiów była działalność wystawiennicza i edukacyjna Muzeum. Między innymi wejherowski malarz, T. Podgórski w trakcie otwarcia prezentowanej w Muzeum wystawy, przekazał obraz naszej siedziby, a autorzy promowanych wydawnictw, swoje książki.
5. Do zbiorów pozyskano w formie daru cenny XVIII – wieczny (1788 r.) zegar stojący, pochodzący z dworu w Kosach, który poddano konserwacji.
6. Muzeum sukcesywnie pozyskuje księgozbiór od prof. Gerarda Labudy.

II. Porządkowanie i opracowanie zbiorów

1. Wszystkie zabytki, z wyłączeniem większych zespołów (spuścizn) rękopiśmiennych, wpisano do ksiąg muzealnych, sporządzono protokoły przyjęcia darów i zasobu muzealnego oraz opracowano do nich karty katalogowe i inwentarzowe (w sumie 1378 kart).
2. Uzupełniano i stale uaktualniano karty ewidencyjne czasopism pomorskich i kaszubskich.
3. Poddano część zbiorów prasy i rękopisów dezynfekcji w komorze próżniowej.
4. Wstępnie uporządkowano i dokonano podziału kolejnej części spuścizny rodziny L. Szopińskiego, którą Muzeum otrzymało pod koniec ubiegłego roku.
5. Przeprowadzono spis z natury magazynu rękopisów, wpisanych do księgi inwentarzowej „R”, część z nich umieszczono w nowych opakowaniach ochronnych (teczki, koperty itp.) oraz uzupełniono ich opisy.

III. Upowszechnianie zbiorów

1. Przygotowana w roku ubiegłym ekspozycja objazdowa z okazji jubileuszu Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego, „Kaszubi. Kultura i Język ”, była po zakończeniu prezentacji w gmachu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, udostępniana zwiedzającym w Uniwersytecie im. Kardynała S. Wyszyńskiego w Warszawie, Zrzeszeniu Kaszubsko-Pomorskiemu Oddz. w Gdyni, Domu Kultury Spółdzielni Mieszkaniowej „Janowo” w

- Rumi, miście Łebie, na IX Zjeździe Kaszubów w Brusach. Od 20.08. 2007 r. wystawa ta prezentowana jest w siedzibie Muzeum – Pałacu Przebendowskich.
2. Ponadto prezentowano następujące ekspozycje:
- a/ Wystawa. „Widoki z Pomorza Środkowego w grafice i rysunku Rudolfa Hardowa” (wypożyczona z Muzeum Pomorza Środkowego, otwarta 27.11.06 r., zakończona 1.02.07 r.).
  - b/ Wystawa poświęcona drodze życiowej i twórczości prof. G. Labudy – polskiego mediewisty, honorowego przewodniczącego Rady Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej w Wejherowie (otwarta 28 grudnia ubr. – w rocznicę Jego 90-tych urodzin, nadal prezentowana).
  - c/ Wystawa malarstwa i rysunku absolwentki Akademi Sztuk Pięknych w Gdańsku (rodzinnie związanej z Wejherowem), Dobrochny Wałickiej (9.02. – 1.04.2007 r.).
  - d/ Wystawa. „Historia Misterium Męki Bożej na Kalwarii Wejherowskiej” (wspólnie z Wejherowskim Centrum Kultury, 3 – 15.04.2007 r.).
  - e/ Wystawa prof. Wojciecha Sedlya z Warszawy pt. „Wizerunki i Całuny” – towarzysząca 12 Międzynarodowemu Triennale Tkaniny i 7 Międzynarodowemu Nadbałtyckiemu Triennale Miniatury Tkackiej (12.04 – 20.05.2007 r.).
  - f/ Wystawa rzeźby ubiegłorocznej absolwentki Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku, Joanny Urbańskiej z Rumi pt. „Zwyczajni ludzie” (14.04. – 20.06.2007 r.).
  - g/ Wystawa z okazji II Powiatowego Dnia Godności Osób Niepełnosprawnych (wspólnie z Powiatem Wejherowskim, 31.05. – 18.06.2007 r.)
  - h/ Wystawa pokonkursowa I Powiatowego Konkursu Haftu Kaszubskiego (wspólnie z Zrzeszeniem Kaszubsko-Pomorskim Oddz. w Wejherowie, 21.06. 2007 r. – do dzisiaj).
  - i/ Wystawa „Wejherowo i okolice w malarstwie H. Podgórskiego” (25.06.2007 r. – do dzisiaj)
  - j/ Wystawa „Ruch pielgrzymkowy na Kaszubach” (28.07.2007 r. –do dzisiaj). Ekspozycję zaprezentowano w sali odrestaurowanej w ramach projektu „Zachowanie i udostępnianie dziedzictwa Pomorza poprzez utworzenie Parku Kulturowego w Wejherowie”, współfinansowanego przez Unię Europejską.
  - k/ Wystawa okolicznościowa „Gaudenty Kustusz OFM. Franciszkanin. Pedagog. Naukowiec” (poświęcona zmarłemu w ubiegłym roku wybitnemu wejherowianinowi, 28.07.2007 r. do dzisiaj).
  - l/ Wystawa akwarel i grafiki białoruskiej – prof. Wasyla Szaranhowicza, wypożyczona z Konsulatu Generalnego Republiki Białoruskiej w Gdańsku (20.09. – 20.10.2007 r.)
  - ł/ Wystawa rzeźbiarska poplenerowa, zorganizowana w ramach III Dni Powiatu Wejherowskiego (29.09. – 20.10.2007 r.)
  - m/ Wystawa fotograficzna autorstwa E. Kamińskiego pt. „W stulecie urodzin Jana Trepczyka (1907 – 2007)” (22.10. – 15.12.2007 r.)
  - n/ „Gwiazdka tuż, tuż, szopka kaszubska”- wystawa pokonkursowa (21.12. 2007 r. – nadal)
3. Powyższe wystawy w Muzeum obejrzało 10.334 osoby (brak dokładnej liczby zwiedzających ekspozycję „Kaszubi. Kultura i Język” poza siedzibą naszej instytucji).

IV. Korzystanie ze zbiorów

1. Ze zbiorów w muzealnych czytelniach skorzystało 358 osób.
2. Udzielono odpowiedzi na około 120 kwerend osób prywatnych i instytucji. Dotyczyły one w zasadzie wszystkich zagadnień związanych z historią i kulturą regionu, a w

szczegółności biografii osób wybitnych związanych z regionem, jak A. Budzisz, J. Ceynowy, F. Marszałkowskiego, J. Karszny, J. Patocka, J.M. Wieczorka, J. Trepczyka, TOW „Gryf Pomorski”, oddziału lęborskiego Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego, Instytutu Kaszubskiego, Uniwersytetu M. Kopernika w Toruniu, Fundacji „Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek w Toruniu” i innych. Były to kwerendy z kilkunastu placówek muzealnych, bibliotek, Uniwersytetu Gdańskiego, Instytutu Kaszubskiego i innych.

3. Zbiory Muzeum wykorzystano jako materiał ilustracyjny w kilkunastu publikacjach, m.in. listy ks. B. Sychty w serii wydawniczej Instytutu Kaszubskiego pt. „Pro memoria”.
4. Stale odpowiadano na pisemne, bezpośrednie i telefoniczne, internetowe pytania dotyczące zbiorów Muzeum.
5. Zbiory Muzeum udostępniano na wystawy przygotowane przez inne instytucje, między innymi przez Muzeum w Sztutowie, Lęborku, Bytowie, Muzeum Historii Miasta Gdańska.

V. Działalność edukacyjna

1. Pracownicy Muzeum przeprowadzili 78 lekcji i prelekcji muzealnych o tematyce ujętej w planie pracy na 2007 rok, dla około 1678 osób.
2. Ponadto przygotowano kilkanaście specjalnych spotkań na prośbę przedstawicieli konkretnych środowisk, mających na celu przybliżenie zbiorów i działalności Muzeum, między innymi dla dwudziestoosobowej grupy studentów kulturoznawstwa na Uniwersytecie Gdańskim i słuchaczy Uniwersytetu III Wieku z Warszawy i Szczecina (85 osób).
3. Wspólnie ze szkołą w Bolszewie i redakcją „Panoramy Powiatu Wejherowskiego” Muzeum realizuje program edukacyjny „Kultura na szlaku Wisły” i „Ślady przeszłości”. Dział oświatowy rozpoczął realizację 3 letniego (2007 – 2010) programu edukacyjnego „Zielone Kaszuby”. W ramach projektu zorganizowano 3 spotkania z wykładami i konkursami dla uczniów Szkoły Podstawowej w Bolszewie (październik 2007 r.)
4. Pracownicy Muzeum w Wejherowie należeli do współorganizatorów i członków jury kilkunastu konkursów literackich, recytatorskich, hafciarskich i innych, których uczestnicy należeli do wszystkich przedziałów wiekowych, m.in. konkursu recytatorskiego dla dzieci i młodzieży „Rodno Mowa”, I Powiatowego Konkursu Haftu Kaszubskiego w Wejherowie, konkursu na szopkę kaszubską i innych.

VI. Konkursy i Koncerty

1. W maju 2007 r. zakończono dwunasta edycje Ogólnopolskiego Konkursu Prozatorskiego im. J. Drzeżdżona, rozgrywanego w dwóch kategoriach, polsko i kaszubskojęzycznej.
2. W ramach cyklu koncertów „Spotkania z muzyką Kaszub” odbyły się cztery koncerty: „Gromnicznik” – poświęcony kaszubskiej i polskiej twórczości znanego kompozytora Henryka Jabłońskiego, między innymi autora muzyki do popularnych przebojów: „Zachodni wiatr”, „Siwy włos” i innych, „Ptôszkowie na lëpie – promocja płyty o tym samym tytule, „W stulecie urodzin Jana Trepczyka” (22.10.2007 r.), Koncert zespołu ARS ANTIQA z Warszawy (8.12.2007 r.). Ponadto zorganizowano wieczornicę poświęconą Janowi Rompskiemu (27.11.2007 r.)

3. Dzięki współpracy ze szkołą muzyczną w Wejherowie oraz innymi instytucjami i osobami prywatnymi odbyły się cztery inne koncerty, w tym m.in. w ramach Ogólnopolskich Warsztatów Akordeonowych, koncert kolęd (12,19.12.2007 r. – nagranie dla Telewizji Wejherowo).
4. Koncertów wysłuchało 810 osób.

VII. Wydawnictwa. Promocje.

1. Z okazji jubileuszu jednego z najbardziej znanych współcześnie pisarzy kaszubskich, Stanisława Jankego, Muzeum wydało Jego jubileuszowy tomik wierszy, „Po mie swiata nie mdze” (nakład 300 egz).
2. Jako pokłosie ubiegłorocznego, ogólnego spotkania piszących po kaszubsku Muzeum wydało antologię współczesnej literatury kaszubskiej „Domoco Bina” (nakład 600 egz.).
3. Muzeum i liczne grono Przyjaciół przygotowało publikację z okazji jubileuszu znanego współczesnego, nie tylko kaszubskiego wydawcy, Wojciecha Kiedrowskiego „Lew-Stolëm-Budziciel-Wojciechowi Kiedrowskiemu na 70-urodziny” pod redakcją J.Tredera (nakład 400 egz.).
4. Ukazało się drugie poprawione wydanie folderu „Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej w Wejherowie” (nakład 1500 egz.).
5. Muzeum wraz ze Zrzeszeniem Kaszubsko-Pomorskim wydało publikację (pokłosie konferencji) pt. „Feliks Marszałkowski i inni Zrzesińcy a rozwój języka oraz literatury kaszubskiej” (nakład 400 egz.) oraz wspólnie z wydawnictwem REGION - szósty zeszyt z almanachu młodych twórców kaszubskich „Zymk” (nakład 400 egz.) – grudzień 2007 r.
6. Muzeum było organizatorem promocji pięciu książek:
  - o.A.R.Sikory „Ewangelia św.Jana na kaszubski tłumaczona”, Poznań 2006 (laudator prof. J.Treder z Uniwersytetu Gdańskiego)
  - P.Schmandta „Pruska zagadka”(powieść historyczna oparta na wejherowskich realiach), laudator red. St.Janke
  - antologii „Tam gdzie słycać śpiew syren”, w opracowaniu Z.Żakiewicza (ladator prof.dr hab. T.Linkner z Uniwersytetu Gdańskiego)
  - „Historia Redy” pod redakcją J.Tredera (laudator prof.E.Koko z UG)
  - „Katalog Rękopisów Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej w Wejherowie. Spuścizna Jana Rompskiego” (laudator Wiesława Kordaczuk z Muzeum Literatury w Warszawie).
7. W promocjach wzięło udział 265 osób.
8. Rozbudowano informację turystyczną: ustawiono info-kiosk w hollu Muzeum, uruchomiono darmową strefę Internetu wokół Pałacu (z projektu CROSSBALT oraz ze środków Stowarzyszenia Turystycznego „Ziemia Wejherowska”).

VIII. Inne wydarzenia muzealne

1. Działalność Muzeum stale promowano w mass mediach. Tutaj na szczególne wyróżnienie – jak sądzimy – zasługuje przygotowany przez Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu film o prof. Gerardzie Labudzie, w części oparty na muzealnej wystawie i zbiorach oraz cotygodniowy cykl artykułów „Z muzealnego regału”, publikowany w „Panoramie Powiatu Wejherowskiego”. 14.07.2007 r. gościła w Muzeum ekipa z TVP Gdańsk w ramach promocji regionu i programu „Lato z Trójką – w Pałacu i Parku”.

2. Dokonano wyboru odpowiednich dla historycznych odrestaurowanych wewnątrz siedziby Muzeum, tzw. Pałacu Przebendowskich, kinkietów i żyrandoli.
3. Pracownicy Muzeum służyli swoim doświadczeniem i wiedzą przy realizacji regionalnych przedsięwzięć kulturalnych, m.in. powstającemu muzeum w Kościerzynie.
4. Zreorganizowano pracę merytoryczną w budynku przy ul. Wałowej 14 a, wydzielono w nim miejsce na magazyn prasy codziennej i przygotowano nową czytelnię.
5. Przeprowadzono cykl wykładów o obrzędach i zwyczajach dorocznych na Kaszubach w Bibliotece Publicznej w Bolszewie.
6. Dokonano uroczystego otwarcia w obecności Marszałka Województwa Pomorskiego Jana Kozłowskiego odrestaurowanego parteru prawego skrzydła siedziby Muzeum,
W obiekcie pałacowym, której restauracja zbliża się do końca odbyło się kilkanaście uroczystości -nie tylko kulturalnych - o znaczeniu lokalnym i regionalnym, przygotowanych przez inne instytucje, m.in. posiedzenie rady metropolitalnej województwa pomorskiego, sesja Rady Powiatu, wizyta grupy litewskich i rosyjskich managerów turystyki, wizyta ambasadora Białorusi i przedstawicieli białoruskich sfer gospodarczych.
7. Muzeum udostępniło sale do realizacji przez „OPERON” filmu oświatowego(19-20 lipiec 2007 r.) i pomogło w organizacji konferencji pt. „Kult świętych i rola sanktuariów w kształtowaniu tożsamości na Kaszubach” (wrzesień 2007 r.).
8. Pracownicy merytoryczni przygotowali kilkanaście artykułów prasowych na temat zwyczajów i obrzędów dorocznych na Kaszubach oraz promujących wystawy i zbiory Muzeum.
9. W Muzeum odbyło się kolejne spotkanie młodych twórców literatury kaszubskiej (15 grudzień 2007 r.).
10. Pracownicy Muzeum uczestniczyli w kilkunastu konferencjach, sesjach, promocjach książek o tematyce pomorskiej oraz w ogólnopolskich warsztatach muzealnych w Zakopanem i w Krakowie. Brali udział w 5-dniowym szkoleniu komputerowym pt. „Turystyka - wspólna sprawa”, zorganizowanym w Muzeum (październik, grudzień 2007 r.).

IX. Finanse i remonty

A. Finanse

1. W 2007 r. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego znacznie finansowo wsparło Muzeum przyznając dotację w wysokości 150 tys. zł. na remont Pałacu (wschodnie skrzydło) i 100 tys. zł (za pośrednictwem Starostwa Powiatowego w Wejherowie) na bieżącą działalność. W ramach tych środków zakupiono 62 szt. stylizowanych krzeseł do sali balowej, żyrandole i lampy do odrestaurowanych pomieszczeń, stylizowane stojące wieszaki do hollu. W celu popularyzacji i wspierania dziedzictwa kulturowego Kaszub, zakupiono reklamę stojącą, typu roll-up, na której prezentuje się bogate i różnorodne zbiory muzeum oraz wnętrza Pałacu Przebendowskich. Reklamę tę wykorzystano na targach turystycznych, promujących Kaszuby w Poznaniu i we Francji. Dzięki środkom Ministerstwa oraz własnym odnowiono (odmalowano) magazyn druków zwartych, mieszczący się przy ul. Wałowej 14a, położono nową wykładzinę podłogową i wyposażono go w regały jezdne i stacjonarne. Zamontowanie tego typu regałów, o łącznej długości półek 591,6 mb, zwiększyło powierzchnię magazynową i umożliwiło scalenie księgozbiorów F. Fenikowskiego, A. i F. Majkowskich.

- Poddano konserwacji XVIII w. stojący zegar, który otrzymaliśmy w darze.
2. Pozyskano również środki z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (dzięki współpracy z Zarządem Głównym Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego). Specjalne dotacje otrzymały „Spotkania piszących po kaszubsku” oraz „Konkurs Literacki im. J. Drzeżdżona”.
  3. Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Wejherowie przeznaczył 30 tys. zł na renowację zieleni wokół Pałacu. W ramach otrzymanych środków położono nowy trawnik, instalację nawadniającą, wymieniono i uzupełniono nasadzenia przed frontem Pałacu oraz sfinansowano projekt renowacji fontanny. Wykonano również projekt podjazdu dla osób niepełnosprawnych.
  4. Pozyskano dodatkowe środki na działalność merytoryczną ze Starostwa Powiatowego w Wejherowie i okolicznych samorządów.
  5. Ze środków Powiatowego Urzędu Pracy w Wejherowie zatrudniono w Muzeum dwie osoby na stanowiskach; księgowej i pracownika gospodarczego, w ramach prac interwencyjnych.

B. Remonty

1. Przeprowadzono i zakończono restaurację lewego (wschodniego) skrzydła parteru Pałacu. Wyremontowano również zabytkową drewnianą klatkę schodową.
2. Zaprojektowano i zamontowano bramę wjazdową do Pałacu (z automatyką i wideofonem elektronicznym), oraz zabudowę śmietnika – ze środków miasta Wejherowa oraz Starostwa.
3. Zlikwidowano stare ogrodzenie od strony północnej posesji, zastępując je żywopłotem grabowym.
4. Wykonano projekt i montaż stylizowanej, żeliwnej balustrady i poręczy na schodach przy wejściu głównym do Pałacu. Ponadto w holu zawieszono stylowe lustro, nawiązujące do historycznego wnętrza.
5. Uporządkowano teren wokół Pałacu (zdemontowano drewniany budynek gospodarczy, rozwiązując tym samym długoletni problem magazynowania maszyn drukarskich).
6. Zrealizowano znaczny zakres prac wodociągowych w zakresie zaleceń p.poż. oraz prac elektrycznych.
7. Uregulowano temat wywozu śmieci, alarmu, dodatkowych numerów telefonów, internetu oraz zieleni .

Uwaga: W okresie od 01 stycznia do 30 września instytucją zarządzalą dyrektor Bogusław Breza, a od 01 października 2007 r. p.o. dyrektora Radosław Kamiński.